

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 8. listopada 1855.

List 45.

Iz srednje Afrike.

(Pismo gospoda Mat. Kirchner-ja.)

(Konec.)

Z blagimi darovi dobrotnikov afrikanskiga misijona odkupljeni zamurci so razun dveh že vsi sv. kerst prejeli ter postali udje cerkve Jezusa Kristusa. Se veliko dobriga se bo moglo saditi, veliko hudiga rovati, zamorem pa po Božji milosti reči: Bog bodi hvaljen! zadovoljin sim, otroci poslušajo besedo zveličanja in spolnujejo besedo svojiga sprednika ter kar nanagloma pokorsino skazujejo, sej pokorsina je podlaga vse izreje. Prečast. gosp. Giovanni Beltrame se je veliko sredo s svojiga nevarniga misijonskiga popotvanja z Višnjave reke čez pet mescov po svojim odhodu vernil. Ta gospod je binkoštno saboto 4 fantiče, katerim je z vdano poterpežljivostjo perve nauke za sv. kerst delil, v naročje sv. Cerkve sprejel. Po volji njih otenikov so dobili imena: Juri. (št. 4 Beilag. A d. Bericht. 1854), Matija (št. 5), oba 7-8 let stara in prav živiga duhá; Juri, gosp. špiritvala Volc-a, nekako 12letin fant, posebno dobre glave, velike pridnosti in pazljivosti, kteriga je po težki sužnosti keršanska ljubezen pod sladki jarem Jezusa Kristusa poklicala; poslednjič mali Edvard, po g. Binder-ji odkupljen in za sina sprejet. Bogu pa se usmili, de je poslednjiga starji brat, po ravno tem, nam vsim dragim možu odkupljen, v pušavi na potu v Kairo umerl, kamor ga je bil seboj vzal. Ljubljenec in biser našiga misijona Šerif, je bil binkoštni dan v Gondokori keršen, kamor je g. Provikarja spremlil, in je sprejel ime Andrej, ker je ta sveti oznanovavec, kakor Kristus Gospod, na sv. križu umerl. Če je bil Šerif poprej zgled našim dečkam, je zdaj Andrej zgled keršanskiga mladenča. On je prečudin pervenski cvet afrikanskiga keršanstva, in terdno verujem, de ga je Gospod za kaj velikiga odločil. Le s spodbudljivostjo in z ginjenjem zamorem s tem dragim velikodušnim mladenčem govoriti, ki mu nebesa iz oči govore. Njegova dušna zmožnost in pa gorečnost si roke podajate, in zares ne vém, ktera de je veči. Tudi on se pripravlja za propagando, preseže deleč svoje součence in bo zanesljivo tudi vse tovarše v Rimu prekosal. Ako se ta cvet z blagoslovam odzgoraj v sad ozori, dobimo svetiga misijonarja. Juter zopet dva delavca iz misijona stopita: Krojaj Bayer in pa urar Reisinger. Gospod Daninger je v Gondokori ostal in neutrudama dela. Gospod Hansal (učenic) je bil celo leto z malo prenehljeji bolan. Ostali delavci so res vsi verli delavci in vsi pridni katoličani brez razločka. Franzis, ki ti

roko kušne, je zraven pridniga zidarja od nekaj časa tudi goreč katehet. Uči namreč tri sužnje (se ve de zdaj proste, ker so v misijonski službi) keršanski nauk, in je s svojo čeversto verno omiko, zgledno pobožnostjo in sosebno gorečnostjo za pravo vero, ktero je tudi sam se le poznejši leta našel, za to častitljivo opravilo več kakor pripraven. Tako bo naša černa keršanska občina zopet za tri drage duše obogatena. Med njimi je silo stara mamica, ki se kabira (veliko, glavo) imenuje, kteri bo še pred sklepam njeniga življenja visoka sreča v delež. biti služabnica Akbar-Kristusa (Narvečiga). Za podučevanje v keršanskim nauku je tudi priporočena suzinja nar bogatejšiga kupca v Hartumu, s ktero je on. armenski katoličan, dosihmal v turškim zakonu živel, zdaj ga vest opominja in jo hoče v čast keršanske žene povzdigniti. Duhovna moč, ktero zakon naj imenitnišiga evropejca, Dr. Penny-ta z njegovo sužkinjo, Abisinko Marjam-o, do todnih keršanskih jutrodeželcov skazuje, se ne da premeriti. De so trije nar imenitniši možje, Dr. Biron, Dr. Penny in zgorej imenovani kupec Faraziella, ki ima čez milijone zapovedovati in je prijatelj hartumskih velikašev, de so ti v keršanskim častitim zakonu, je prigodljaj. na kakoršniga si sami skorej nismo upali zanašati se. Vidiš tedaj, de misijon ni zastonj v Hartumu.

Od ravno ondod in listiga gosp. J. Volčič-u.

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Hartum 23. vel. serp. 1855.

Dragi prijatelj ino brat!

Na Tvoje zadnje ljubeznjivo pismo le zato nisim precej odgovoril, ter sim tako dolgo čakati hotel, de so prečastiti gospod Provikar spet v Hartum došli, de bi Ti zamogel kaj več od misijona na Beli reki pisati. Na sv. Ignacija dan so Abuna Soliman čez pol leta srečno v Hartum prijadrili. Kar so mi sami povedali in kar mi tudi častita misijonarja Mozgan in Ueberbacher od sv. Križa med Kiki ino od Šmarja na Beli reki med Bari pišeta, je vse le veselo in spodbudljivo. Misijon pri sv. Križu je komaj eno leto ino že je v nar lepšim cvetji. V šolo ino v cerkvico radi hodijo; beseda misijonarja ima popolnoma veljavo, in tako ga spoštujejo, de mora rad ali nerad v nar imenitniših zadevah vsiga naroda sodnik biti. Tako je mogel poglavarja sam zvoliti, ko so služabniki koptških kupcov ubili poprejšnjiga šeha, ki je bil misijonu ves vdan. Ino de Kiki svojiga misijonarja res ljubijo, je že s tem očitno, de vsi stavijo svoje kočice okrog njegoviga stanovanja, ktero že 9 hiš

zraven kapele in šole šteje; tako, de je sv. Križ in altar ravno v sredi. So pa Kiki že kristjani v svojim sercu, in potreba jim je le podučnja za sv. kerst, po katerim njih veliko hrepeni. 30 otrok, fantičev in dekličev, ta misijon redi in gosp. Mozgan jih podučuje v keršanskim nauku, pa tudi v družih potrebnih vednostih, zlasti kako naj bi svoje domače dela ložej in bolje opravljali. Ti otroci so iz raznih narodov ob Beli reki, od Nojcov, Džurov, Heliabov itd. in so bili od kupčevavcov s sužnjimi prečast. gosp. Provikarju zročeni; nekatere so pa tudi gosp. Provikar tem trinogam odvzeli, ko se je zvedilo, de je kupčija s sužnjimi preklicana. Večidel vse te otroci bodo pri prvem popotvanji g. Provikar nazaj k svojim ljudem peljali, in ti bodo gotovo vse svoje na poznejši prihod misijonarjev pripravljali.

Trije zamurčki iz naroda Džur so z „Zgodnjo danico“ sem doli prišli ter so tu našim učencam pristeti. Eden, mladeneč kakih 18 let, sosebno dobriga serca ino krotak, se zidarškiga uči ino je takó pazljiv, vbogljiv in razumen, de ga imajo delavci pa tudi viši silno radi. Mišan mu je ime; prihodnje solske praznike ga bom keršanskiga nauka učil; že zdaj pa posebno pobožnost pri službi Božji razodeva; z visoko povzdignjenimi rokami moli, ter nepremakljivo gleda na svete opravila. Prav otrocje in priprosto se obnaša, tako de s serčaim veseljem tudi z nar manjšimi otroci igra. — Drugi, Murgian po imenu, kakih 7 let star, hodi v šolo in je prav priden, ima res dober spomin ino je ves živ; v kratkim se je arabskiga naučil. Obnaša se nekako imenitno med družimi otroci, kot mladi poglavarček se nosi, vse njegovo obnašanje, tudi igranje je nekako vojaško. Ko gremo na sprehod, že ve tako obrniti, de mu vselej kak drugi nese njegove čevlje. Hoče kaj imeti, ne pomisluje dosti, ter brez ovinka pove: „Abuna Matta, daj mi križček, roženkranc, bom molil“, to je vsa prosnja njegova. Če ne dobi, kar želi, se ne kuja, ampak potepeljivo pričakuje boljši priložnosti. Posebno veselje je, viditi, kako lepi fantiček lepo moli. Vsako besedo Očenaša s serčnim pomislikam in z otrocjo častjo zgovarja; pri s. maši pa je ves zamaknjen. — Kako veliko pa bi se le bilo Tvoje veselje, ko bi Ti našo černo sestrico Marijo (Mariam) viditi mogel, ktera kot poprejsna dva fantiča, „Zgodnje danice“ ni zapustiti mogla, in pri družih otrocih pri sv. Križu do prihodnjiga popotvanja prečast. gosp. Provikarja ni hotla ostati. Je to dekelec 7—8 let staro, razumno ino za čudo resnobno; govori le malo pa veljavno, ima poseben spomin za ptuje jezike, njeno arabsko je prav lepo; s svojim bistrim pogledam vsaciga kaznuje, ki se ji bliza ino je ne pozna. Danes se le mi je razodela, de bi bila rada keršena ino kristjana. Ko od ljubeznjiviga Boga govoriti sliši, se smeja svojimu narodu, ki veruje v svoje deževne bogove. De ima ime Matere Božje, na to je zares nekako moška. Strahu ne pozna; sama hodi ob vsaki uri proti Nilu, ker na „Zgodnji danici“ pod varstvom samiga gosp. Provikarja biva, tako tudi nazaj v misijon, ino bistro gleda memogredoče, ki zijajo za černo kranjsko deklico z belo pečo na glavi, s plavim jopicem ino pisano kijkljico. Zamurski lišp, slonokosteni ino železni perstani po rokah, veliko pisanih biserov okrog vratu, kot zamet černo obličje ino resnobno obnašanje s kranjsko obleko se zares prečudno strinja. Po noči spi brez vsiga strahu na verhu „Zgodnje danice“ pri velikim veslu, ino g.

Provikar jo le imenujejo svojiga kermarja (Steuermann). Ti trije ljubeznjivi otroci s svojo nedolžnostjo, s svojo prirojeno žlahnostjo in veliko razumnostjo me navdajajo s terdnim upanjem, de se bo Bog naših černih bratov usmilil, in k temu se vesele naznanila gg. misijonarjev le povikšujejo moje serčne želje, zamurcam ob Beli reki sv. evangeli oznanovati; pa za zdaj sim za Hartum odločen in se previdnosti Božji rad ino voljno podveržem.

Z Gondokore tudi le vse dobro vemo; vse boljši je, kot smo mislili, de bo. Ako ravno skorej celo leto ni bilo nobeniga misijonarja gori, so otroci vender vsaki dan v kapelo k molitvi hodili. Gosp. Provikarja ino noviga misijonarja so serčno in gniljivo sprejeli. Psalme prepevajoči so ju peljali k podobi gnade polne Marije in sami so začeli nebeško Kraljico hvaliti za srečni prihod svojih očetov. Kdorkoli je bil lansko leto še kaj zoper misijonarje, je bil letas krotak ino ponižen. Lakota tega leta je vse prevzetne ponižala, ino dolgo že so težko pričakovali „Zgodnje danice“, kot de bi z njo tudi boljši časi prišli. Tudi osabni poglavar Medi je pogosto v misijon prišel ino je ponižno za odpusenje ino košček šarteljna (Brotkuchen) prosil; oboje je tudi prejel, in gotovo mu ne bo več na misel prišlo, de bi misijonarje preganjal. Ljudstvo ne more več brez misijonarjev biti; gorje poglavarju, ki bi si umislil, misionarjem kaj žaliga storiti. Zaupanje na misijon in misijonarje je za vselej vterjeno. Nedotakljivo je belo oblačilo misijonarja, tudi pri sovražnih sosednjih narodih, kjer gotovo vsakiga drugiga ubijejo, kdorkoli se jim bliža. V boleznih, ranah, razpertijah vse k misijonu hiti. Kakor je v lani strašna, kervava bitev s sardinskimi konzulam in njegovimi, tako je letas po nezapopadljivi previdnosti Vsigamogočniga huda lakot misijonu zares veliko koristila. S potrebami za barko ino z zidanjem v misijonu je bilo delo in zasluzek ljudem dano, in z zaslužno glaževno so hodile dan na dan zamurke k bližnjim narodom po žita. Pa čez vse to je še nar bolj veselo razširjanje naše sv. vere. 30 jih je to leto sveti kerst prejelo, in veliko njih željno pričakuje tajistiga. Na dve reči se mora pred vsim drugim gledati, na zadeve vojaške ino zakonske: prvo se bo vredilo, kakor hitro bo sv. vera bolj razširjena; za drugo se že zdaj skerbi s tem, de kdorkoli hoče biti keršen, se mora s svojimi vred zavezati, za naprej le z eno ženo živeti. S tem je veliko pridobljeniga, kar vero pri Barih zadeva. Bog pa bo svojo gnado dodelil, ki vedno pri toliki zgubi in težki skušnji v našim misijonu nad nami usmiljeno čuje. Delo je veliko, velik tudi trud; polagama se morajo serca Kristusu pridobiti. Mož nam je potreba, ki so polni sv. Duha in vneme, za Božjo čast in razširjanje Njegove sv. vere vse zapustiti, se vsiga znebiti. Prosite Gospoda žetve, de veliko in pridnih delavcov v svoj vinograd pošlje. Priporočim se molitvi Tvoje bratovske ljubezni, kot tudi jest ne jenjam na altarju naše male kapelice za Te k Bogu moliti. Pozdravi vse častite znanee v Ljubljani ter se spomni vedno v ljubezni

Svojiga

brata ino prijatla
M. Kirchner-ja.

7. t. m. je bilo pismo v Aleksandrii ino 20. tukaj.

Nekoliko iz protestantovskega katekizma in Lutroviga nauka.

Sladko in priliznjeno je kača govorila Evi, ko jo je zapeljevala, tako tudi neki protestantski katekizem „über die Unterscheidungslehren“ protestantske in katoliške cerkve, kateri se v spotikljivej taci, ki niso v veri dosti vterjeni, po temi plazi, in natihama razširja. De bi se zavoljo tega zmoteniga in zmotljiviga katekizma res komu ne jelo po glavi mešati, nas dolžnost veže, to reč pri korenini prijeti, ter nekatere besede od tega spregovoriti svojimi ljubimi katoliškimi brati, kateri morebiti sami ne vedo dosti natanko laži od resnice razločiti, ter ne spoznajo tako hitro volka v ovčjim oblačilu.

Pred drugim moramo opomniti, de je ta katekizem eden zmed tistih hudih protestantskih spisov, kateri ne le de svoje lastne znote razširja, ampak tudi katoliški cerkvi veliko lažnjivih reči podtikuje, in kazí njene čiste nauke. Ze ko je bil ta katekizem vpervič še v bolj sovražnim duhu, kakor vdrugeč na svitlo prišel, je izrekel čeznj učeni Dr. Hilgers, de vse, kar on iz katoliških naukov postavlja, je po bistvu in velikrat tudi po besedi skorej skoz in skoz v nasprotji z nauki katoliške vere.*) Protestanti so naredili iz katoliške cerkve to, kar ona ni, in nikoli ni bila; oni so si postavili namesto nje izmišljeno strašilo, in zoper to strašilo oni vpijejo in se vojskujejo. Tako strašilo so obesili tudi na ta katekizem, ki ga po svetu trosijo rekoč: Takó le uči kat. cerkev! Podtikuje se, de uči kat. vera, kakor de bi papež imel neobmejeno oblast čez vso zemljo, de zamore kralje in cesarje kar s svojo besedo odstavljati in postavljati, podložnike, hočeš nočeš, od prisežene zvestobe odvezovati in vsakimu nebeske vrata zakleniti, kateri mu brezpogojno ni pokoren. Pa de ima papež zaklad dobrih del svetnikov shranjen, od kteriga de zamore grešniku po svoji volji zastoj deliti in blede od prodajanja odpustkov. Več taciga in enaciga podtikujejo, de katoliška cerkev uči.

Ravno tako prederzno je, kar sami katoliški cerkvi vmišljujejo: „De ima njen nauk veliko silo nevarnih človeških pristavkov, de rimski papež ni od Boga v sv. Petru oblasti prejel nad sv. cerkev, ampak de so si papeži še le poznejši jo prilastili; de so rimski papeži resnico zatérali; de ima katoliška cerkev še le od 12. stoletja sem 7 zakramentov; de je nauk katoliške cerkve mnogoterno nasproti svetimu pismu“, in še veliko drugih laži.

Nar teži je mende protestantam na vprasanje: Če je vaša vera prava, katoliška pa zmotena; kje je pa bila vaša prava vera, vaš čisti evangeli pred Lutram? Je li Kristus rekel: Potlej ko bo Luter prišel, bom pri vas ostal do konca sveta? Ali: Po Lutrovim prihodu bom še le svojo cerkev zidal na Luter Martina; njemu bom svetiga Duha poslal, de se ne bote mogli zmotiti? Ali ni rekel tega sv. Petru? Če je pa njemu to rekel, kje je pa bila tačas Kristusova cerkev — na skalo (s. Petra) zidana, ki je peklenke vrata ne morejo premagati? Kje je bil sv. Duh? Kje Kristus sam? — Ali smo mar otroci, de bomo protestantskimu katekizmu verjeli, de bi očitno na skalo zidana cerkev skoz kakih 1000 let le pri nekterih človekih skrita

bila; tisti, katerim jo je Jezus zročil — papeži in škofje — bi bili pa vsi od kraja do kraja v zmoti!

Kteri pa so bili tisti možje, ki so se, kakor pravi katekizem, pri vsih zmotah rimske cerkve še zmirej sem ter tje za resnico poganjali? Nar imenitniši te le imenuje: Petrus Waldus, Johann Wiclef, Johann Huss; potlej pa, se vé de, luč vsih: Martin Luter. (K. sl.)

Ogled po Slovenskim.

iz Ljubljane. Perviga listopada so usmiljene sestre prevzele postrežbo v tukajšni bolnišnici. Petém sestram, ki so že poprej v našim mestu bivale, se je še sedem družih iz Nemškega Gradca pridružilo. — Nas prečastiti gospod škof so preteklo saboto, 3. listopada, v svoji kapelici diakona Janeza Čebula masnika posvetili.

* V poviksanje Marijniga počesčevanja v adventu so neutrudljivi gosp. Gregor Rihar zopet nove četeroglasne napeve svetih pesem na svitlo dali, in sicer čerteto, peto in šesto polo, ktere obsežejo 12 različnih pesem. Čerteta in peta pola se že dobite: Šesta se še tiska. De si jih bo pa vsaki ložej omislil, je cena znižana na 12 kr. in tudi poprešnje tri polje se bodo odlej po 12 kr. dobivale. (Tantum ergo pa ostanejo po 15 kr.) Sploh bi bilo želeti, de bi se orglarji po kmetih kaj bolj poprijemali teh pesem, zakaj, dobé se kraji, ki Riharjevih pesem še skor po imenu ne poznajo. Zbira je velika, in skorej povsod zadosté; zatorej naj bi se odpravilo tisto malovredno ravnanje semtertje kterih orglarjev, kateri, akoravno čisto nič zato niso pripravni, kar pesmi in napeve sami kujejo, de jih je groza slišati. Navadno pa se taki mojstri s tem izgovarjajo, de to ljudstvu dopade. In v zboljšanje tega ljudskega okusa bi bilo pač dobro, ako bi se tisti neolikani pesmarji in godeci zavernili na Riharjeve pesmi, ki so skozi in skozi po narodovim duhu zložene. Saj jih je obilo, drage tudi niso. Ker se pa res večkrat prigodi, de kterimu orglarju ni mogoče teh pesem si omisliti, (česar pa navadno niso piči dohodki krivi, ampak lastna vnemarnija.) ali bi ne bilo koristno, ako bi si vsaka cerkev v svojo lastino te pesmi z napevi vred kupila? Zatorej so prošeni vsi visokocastiti gospodje, katerim je povzdiga in lepota cerkveniga petja ljuba, naj v tej zadevi s svojo veljavnostjo kaj pripomorejo, in ta svet, kolikor morejo, podpirajo in zveršujejo.

Razgled po keršanskim sretu.

Dunaj. Grof Filip Zsigrey, c. k. jezdní mojster pri konjkih (Rittmeister), je svoji vojaški visoki časti slovo dal, de bo kakor misijonar v daljne kraje šel sv. vero in mir oznanovat. V ta namen se bo na Dunaji bogoslovstva učil ter se na svoj novi stan pripravljat. Tudi svoje premoženje je blagi grof v pospeh svojiga noviga djanja odmenil. (U. P.)

Solnograd. K spreobrnjenju prajsovskiga svetovavca Volka in njegove žene zamoremo še pristaviti, de je Volk silo učen mož, je že pred svojim prestopam veliko bukev v katoliškim duhu spisal, protestantam dal veliko opraviti, ker je znote njih vere odkrival, in je marsikteriga nar bolj učenih v kozji rog vgnal; vender se še zmirej ni mogel premagati, de bi prestopil. Ravno tako je odkladala njegova žena, hči nekiga pastorja, desiravno je že davno spoznanje resnice imela. Ko jo je pa po Božjih sklepah v mescu kimovcu kolera zgrabila, ter ji smertna groza protila, je gospa spoznala, de le v katoliški veri zamore odpušenje grehov in zveličanje doseči, in je po premaganih še družih težavah v kato-

*) Kath. Ztschft. für Wissenschaft u. Kunst; in Verlag. mit Gelehrte. v. verschied. Fäch. herausgegeben. von den Professoren d. kath.-theol. Fakult. zu Bonn. 1844. 1. Jahrg. 1. Bd. S. 44.

liško Cerkev prestopila. Toliki gorečnosti svoje ženo se tudi mož ni mogel več ustavljati in je po tridnevni eksercicijah v frančiškanskim samostanu to delo svojiga zveličanja z velikim premagovanjem samiga sebe doprinesel. (Salzbg. Kirchenztg.)

Karol Pakenham, popred protestant in anglešk oficir, ki je pokatoličen k pasionistam z imenom Pavel pristopil, je bil v Birminghamu 30. kim. v mašnika posvečen. On je brat grofa Longforda in generala Pakenhama, angleškiga vojskovodja v Krimu. Ker pasionisti zgolj ob milovšini živé, se lahko zapopade, kolik je dar, ki ga je serčni vojak Bogu daroval.

Iz Livne v Bosni se piše „Kat. listu“, da je tudi ondi huda kolera. Povsod si pravijo med seboj: Uni je jahajoč umerl na konji ko bi trenil, uni sedeč v hiši, v štacuni, uni na polji pod plajšem, kadija (turškiga sodnika) bežečiga doteče na poti kerč in ga udavi i. t. d. Strah in groza je navdajala vse ljudstvo. Turki so iz začetka norčevali; ko jih je pa kolera nekoliko podavila, so nos obesili in vsakimu katoličanu ponižno govorili: Bratje, prosimo Boga mi in vi, da naj to šibo od nas odmakne. Pri tem smertnim strahu so pa katoliški duhovni tako natanko svoje pastirske dolžnosti spolnovali, da je to služilo katoličanam v tolažilo, pa tudi turkam in grekam v čudenje — toliko, da se je po sosednji Dalmaciji govorilo: „Bosanski frančiškani sami so na svetu, ki se kratelja (kolere) ne bojé.“ Steherni se čudi, viditi in slišati, kako oni vsak dan po sto in sto svojih spokornih ovčic na spoved sprejemajo in s sv. Rešnjim Telesam oživljajo; kako po dnevi in po noči, kamorkoli se pokličejo, hitro bolnikom v pomoč tekó, s svojimi rokami bolnike vzdigujejo tudi ondi, kjer že oče od sina ali sin od bolniga ali mertviga očeta beži itd.

Iz Königsberga. Protestanški ondodni konzistori je spoved in odvezo vsaciga posebej za bistvin reformatorski nauk razglasil, in pastorje terdo zavezuje, vse, kar se še kod od posebne spovedi najde, z vso skerblijivostjo ohraniti, in si na vse strani prizadevati, da se potreba posebne spovedi in odveze spozna in rabi. — Resnica na zadnje le zmaga, kakor dolgo se ji tudi človek ali celi narod zoperstavijo. Zanesljivo je prišel čas, kakor se iz mnogih znamenj vidi, da se protestanti katoličanstvu bližajo, če tudi pogosto nehoté; Bog jim daj, da bi se hitro tudi približali!

Iz Sebastopola piše irski vojak: Mislím, da poslednjič bo vojska častitljive nasledke imela. Pervič bodo ta revni zarod, mahomedance, iz Evrope spodili; drugič bodo angleški in šotiški častniki dosti lepiga nad Francozi vidili, kateri so vendar skorej vsi stare (katoliške) vere. Tudi so nas Irce vidili se vojskovati, ako bodo pozneje še zmiram mislili, da se smejo naši očetje in bratje zavoljo vere žaliti, tedaj ni več hvaležnosti na Angleškim. Jest pa od njih bolje mislim in menim, ko se bodo domu vernili, nas verskih bratov serčnih Francozov ne bodo nevredunih šteli, občanam velikiga kraljestva biti. Vidiš, da mi irsko serce pod angleško častuo obleko bje. (Salzbg. Kirchenztg.)

Iz Kaire zvemo iz prijateljskih dopisov. Od 13. kozop. — H koncu pretečeniga mesca so imeli novi misijonarji iz Tirolskiga Kairo zapustiti. Razun kake male nebogljivosti so bili vsi zmiram zdravi. Z gosp. Binder-jem je tudi prečastiti gospod Beltrame Giovanni prišel v Kairo ter popotval dalje v Verono k svojimu spredniku gosp. Mazzu, kjer si upa 3—4 tovarše pridobiti, ter z njimi ob Beli reki eno ali več misijonov napraviti. Ta gospod je prav veselih naznanil prinesel. V Hartumu je vse zdravo; gospod Provikar so se s prav veselimi naznanili z Gondokore vernili (konec mal.

serp.). Novih misijonarjev hrepeljivo pričakujejo. Eden zmed njih bo gosp. Mozganu pridán, kateri dereče napreduje, eden ali dva prideta v Gondokoro. Do prisensa bo že več stanic v Hartumu za stanovanje pripravnih. Njih veliko ta misijon v oči kolje, in odtod naj prederznejši obrekovanja; „ako so Gospoda belcebuba imenovali, koliko več njegove služabnike“. Veliko reči imajo v Hartumu spraviti; gosp. Binder meni, da jim bo kakih 200 velbljudov treba. (Alojzi Pirher.)

* 14. kozop. Vse kupčevanje s sužnji je čisto ob tla; pred tremi dnevi je bilo oklicano, da naj se nihče ne prederzne, še kakiga sužnja kupiti ali prodati, kdor koli si bodi, turk ali evropejec. Za vse pa, ki imajo sužnje, je bilo oklicano: Ako se bo kak suženj pri mestni policiji čez svojiga gospodarja pritožil, da ž njim hudo ravna, bo suženj tisto uro oprosten, pri komur koli si bodi. Gosp. Binder je prišel konec kimovca iz Hartuma, zdaj je v Aleksandrii, in bo konec kozop. ali pa v začetku listop. se vernil. O. Vencesl. Netherda.

V Ameriki je mesca kimovca prestopil v katoliško cerkev gosp. Hobert Doane, diakon anglikan-koprotestanške cerkve, kteriga oče je anglikansk škof v novim Jerseji. To spreobrnjenje je velik šum napravilo. Njegov oče in škof je zavoljo tega izobčenje nad njim izrekel.

Slavnemu rojaku M. Langusu.

Vternila zvezda se nam blisketeča,
Se v kraj prijetniši je preselila;
Je tukaj v noči že bila žareča.
Se tam bo v večnim dnevu razsvetlila!

Se zasvetila Langusova duša,
Ki boja terdiga dosegla zmago,
Sladkosti rajске srečno že okuša.
Očetovo že gleda obličje drago.

Poslavi gòri ga. Lepota večna!
Ki toljkokrat je obrzil tvoje slave,
Odgerni zdaj se mu, dežela srečna!
Ki je odgrinjal tvoje nam dobrave.

Slovenski pomnili bodo sinovi,
Ki umetno zaljšal si jim njih svetišča.
Glasili slavo v temeljnih zidovi,
Te pozno blagrovala mnoga hisa.

Obdajal z blišem vas je, nebesani!
Tud vi ga zdaj s svitlostjo obdajajte;
In vi krilati v varstvo nam poslani,
S častjo po domu večnim ga spremljajte!

Lavromir.

Milí darovi.

Za afrikanski mision.

Iz Begen 7 gold. — Iz Šmartna pri Sl. Gradcu 2 gold. — Za odkupljenje zamurčikov 1 gold.

Grobni napis.

Na vsaki grob.

Človek, glej gomilo mojo!
Kar sim jest, boš skorej ti.
In za vso ošabnost svojo
Boš zadobil pest persti.

Premembe duhovšine.

V Ljubljanski škofii. Brezoviška kaplanija je podeljena gosp. Jožefu Kogecu, dosadanjemu namestnemu učeniku v Ljubljanskih latinskih solah.